

«وَيَرَى الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ الَّذِي أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ هُوَ الْحَقُّ»

«آنان که دانش یافته‌اند، می‌دانند که آنچه از جانب پروردگارت بر تو نازل شده، حق است»

مقدمه:

ذات اقدس الهی سرچشمه نور و دانش است، و هر مخلوقی به قدر ظرفیت خود جلوه ای از نور خدا را در می‌یابد و در جهان منعکس می‌سازد. بی شک این ظرفیت در وجود آدمی جز از طریق اندیشه و تدبیر در رویدادهای جهان هستی و کنجکاو و دقت در روابط و علل حاصل نمی‌شود. در علوم تجربی یک انسان اندیشمند چنانچه ذهن خلاق و پویایی داشته باشد از منظور خود و بر اساس عمق مشاهده در سلسله خلقت به فرضیاتی برای شرح مشاهدات خود دست پیدا می‌کند که باید آنها را در بوته تجربه بیازماید و به داوری و تحلیل قانع کننده ای از آن برسد تا بتواند رویدادهای مشابه را شرح دهد و یا روندهای آینده را حدس بزند و پیش بینی کند تا سرانجام به دانشی برسد که مایه درک بیشتر او از هستی شده و در جهت سلامت و رفاه ابنای بشر به کار رود و چنین علمی مایه سرآمدی و رشد بشر خواهد بود.

خداوند متعال تقدیر نموده تعالی و تکامل انسان در بستر همین دنیای خاکی تحصیل شود. دنیا زمانی بستری مناسب برای تحقیق این امر مهم خواهد بود که از سلامت مادی و معنوی برخوردار باشد. سلامت مادی جامعه رفاه و آسایش را به انسان هدیه می‌کند و سلامت معنوی آن سکینه و آرامش را به ارمغان می‌آورد. یکی از کانونهای مهم و تأثیرگذار جامعه انسانی که سلامت مادی و معنوی آن سلامت بخش جسم و جان انسان خواهد بود، نظام پزشکی و محیط های درمانی است.

سلامت نظام پزشکی در جامعه منوط به حاکمیت اراده خداوند متعال در آن نظام و انطباق امور آن با احکام حیات بخش شریعت مقدس اسلام است.

در نتیجه کارگزاران در جامعه دینی موظفند به جهت جریان امور، منطبق با احکام الهی تدبیر لازم را اتخاذ نمایند این تدبیر در نظام پزشکی جامعه دینی نیز ضرورتی اجتناب ناپذیر است.

معرفی مرکز:

قرآن و سنت جزء منابع فیاض لایزال الهی هستند و بدون هیچگونه تحریفی در اختیار بشر قرار گرفته اند و عجب آنکه همچنان مسیر تحقیق و پژوهش و تفسیر بر روی علوم دینی و فقهی گشوده شده است. در دانشگاههای علوم پزشکی سطح کشور مراکز مختلفی مرتبط با حوزه پژوهش و تحقیقات از جمله پژوهشگاه های تحقیقاتی تشکیل گردیده است که در این راستا و به منظور ارتقاء سطح پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی آجا نیز پژوهشگاه علوم و فناوری طب نظامی با رویکرد به فعالیت های پژوهشی و تحقیقی تأسیس گردیده با توجه به اهمیت مسائل دینی و عرفانی و فقهی در امور پژوهشی و بخصوص فعالیت های پزشکی مرتبط با اصول دینی و اسلامی ما نیز بر آن شدیم که افتخار تأسیس مرکز فقه پژوهی در پزشکی در رابطه با مسائل فقهی و پزشکی را در این پژوهشگاه داشته باشیم. و با بهره مندی از افراد متخصص (که از اعضای هیئت علمی دانشگاه هستند) در رشته های علوم اسلامی و علوم پزشکی سعی در ارتقاء پژوهش و تحقیقات مختلف در حوزه مسائل اسلامی داشته باشیم.

ماده ۱- کلیات و چشم انداز:

همانطور که در چشم انداز بیست ساله، رسیدن نظام مقدس جمهوری اسلامی به رتبه اول علمی در منطقه هدف گذاری شده است؛ کسب رتبه اول اخلاقی و التزام شرعی نیز باید هدف کارگزاران نظام باشد و ما نیز در مرکز فقه پژوهی بر آنیم تا بر اساس فرمایشات و منویات مقام معظم رهبری و فرماندهی کل قوا به این جایگاه والای اخلاقی و التزام شرعی در علوم پزشکی دست یابیم و گامی بلند و استوار برای رسیدن به حد اعتلای مورد نظر معظم له در حوزه تحقیقات اسلامی برداریم. در نتیجه به موازات اعتلای علمی جامعه، نهادهای نظام از جمله نظام پزشکی نیز باید اعتلای اخلاقی یافته و در تعبد نسبت به ضوابط شرعی ارتقاء یابند.

ماده ۲- اهداف

هدف اصلی و اهداف فرعی مرکز فقه پژوهی دربه شرح ذیل می باشند:

هدف اصلی:

تحقیق و پژوهش کتابخانه ای در موضوعات پزشکی بر اساس احکام فقهی

اهداف فرعی:

- ۱- ارتقاء معنویت و روابط پاک انسانی در محیط های پزشکی و درمانی
- ۲- ارتقاء دانش اعتقادی و معارف دینی کارکنان
- ۳- ارتقاء آشنایی دانشجویان و کادر بهداشت و درمان
- ۴- بستر سازی برای اینکه بیماران و مراجعین به هنگام ترخیص علاوه بر اینکه سلامت خود را بازیافته اند با معنویت بیشتر و اعتقادی راسختر محیط های درمانی را ترک نمایند.
- ۵- برگزاری جلسات و همایش های علمی و پژوهشی در زمینه های فقه در پزشکی
- ۶- همکاری با سایر مراکز فقه در پزشکی سایر دانشگاه های علوم پزشکی کشور
- ۷- ارجاع مسائل مستحدثه به دفاتر مراجع عظام و کسب نظر و استفتاء از محضر ایشان و اجرا در محیط کار
- ۸- تدوین آیین نامه های اجرایی و تنظیم ضوابط داخلی بر اساس یافته های پژوهشی شرعی

ماده ۳- ارزشها

ارزشهای مورد قبول که مبنای عملکرد مرکز می باشد، عبارتند از:

- ۱- ارزش اصالة از آن خداوند متعال است زیرا او واجب الوجود و خالق هستی است.
- ۲- تکریم انسان وظیفه الهی است زیرا او اشرف مخلوقات خداوند متعال است.
- ۳- سلامتی نعمت بزرگ خداوند متعال به بشر است، پیشگیری از آسیب رسیدن به جسم و روح و تلاش برای درمان آسیب دیدگان وظیفه الهی و توفیق ربانی است.
- ۴- همانطور که پاسداری از سلامت جسم انسان بر اساس تعالیم اسلامی از ضروریات است، توجه به سلامت روح نیز تکلیف الهی است، زیرا حقیقت انسان تلاش برای دستیابی به سعادت بوده که همان رسیدن به خداوند متعال است.
- ۵- موازین الهی و ضوابط شرعی بری پاسداری از منزلت انسان و اعتلای وجود او وضع گردیده است، در نتیجه پاسداری از ضوابط شرعی در محیط های درمانی تکلیف اعتقادی و الهی است.
- ۶- مقررات کاری و دستور العمل های اجرایی باید منطبق با احکام الهی وضع و بر اساس شریعت اسلام گردند.

ماده ۴- وظایف مرکز

- ۱- تحقیق و پژوهش در زمینه مسائل فقهی در علوم پزشکی
- ۲- اجرا و انجام پروژه ها و تحقیقات در رابطه با مسائل مستحدثه پزشکی
- ۳- تهیه و جمع آوری انواع پرسش ها و سؤالات در خصوص مسائل فقهی در پزشکی
- ۴- ارائه مشاوره از طریق افراد خیره در مسائل شرعی برای پاسخگویی به شبهات و سؤالات مراجعه کنندگان
- ۵- حمایت از طرح ها و ایده های نو دانشجویان و اساتید در زمینه مسائل شرعی در پزشکی
- ۶- برگزاری همایش، کنفرانس های علمی و کارگاههای تخصصی در چارچوب محورهای فقهی و پزشکی.
- ۷- ارتباط با مراکز حوزوی و جمع آوری استفتائات از سؤالات و مسائل مطرح شده.
- ۸- انتشار، کتاب، بروشور، لوح فشرده و ... در زمینه مسائل شرعی و فقهی در علوم پزشکی

ماده ۵- ارکان مرکز

الف- گروه علمی:

متشکل از روحانیون برخوردار از تحصیلات دانشگاهی و آشنا به اقتضانات روز و پزشکان آشنا با معارف دینی
(حداقل ۵ نفر)

ب- واحد ویراستاری

دو ویراستار توانا که وظیفه تنظیم پژوهشهای گروه علمی را عهده دار باشند.

ج- واحد فنی

مرکب از دو متخصص امور رایانه

د- مدیر مرکز

مدیر مرکز باید شخصیت علمی، اجرایی و دارای سوابق پژوهشی باشد تا هم به جریان علمی مرکز اشراف داشته باشد و هم روند اجرایی کار را مدیریت نمایند.

ماده ۶- اعضای مرکز

اعضای پیوسته (ثابت):

۱- معاونت آموزش ستاد آجا

۲- رئیس ع.س ف بهداشت آجا

اعضای گسسته (غیر ثابت):

۱- اعضای هیئت علمی و گروه معارف دانشگاه علوم پزشکی آجا

۲- اعضای که برای تحقیق در موضوعی عضو می شوند

ماده ۷- قوانین و مقررات مرکز

- ❖ مدیریت مرکز جهت تحقق اهداف تعریف شده تلاش و تدبیر لازم را انجام دهد.
- ❖ عملکرد مرکز تحت نظارت معاونت تربیت و آموزش سازمان عقیدتی سیاسی آجا و پژوهشگاه دانشگاه صورت می گیرد.
- ❖ اعضای علمی مرکز در هفته حداقل ده ساعت مفید برای کارهای پژوهشی مرکز فعالیت می نمایند.
- ❖ حق تحقیق اعضاء علمی برابر مقررات مربوطه پرداخت می شود.
- ❖ مدیر مرکز مسئول جریان علمی و اجرایی مرکز می باشد.
- ❖ مدیر مرکز به پیشنهاد رئیس اداره عقیدتی سیاسی دانشگاه و تأیید پژوهشگاه دانشگاه و معاونت آموزش سازمان عقیدتی سیاسی منصوب می شود.
- ❖ همکار و جانشین مدیر مرکز با پیشنهاد و تأیید ریاست اداره عقیدتی سیاسی و با انجام هماهنگی با پژوهشگاه دانشگاه منصوب می گردد.

ماده ۸- منابع مالی مرکز

مرکز فقه پزشکی از لحاظ قوانین مقررات مالی و تدوین فرم قرارداد جهت طرح های پژوهشی با پژوهشگران تابع آیین نامه های مالی دانشگاه علوم پزشکی آجا می باشد.

ماده ۹- محورهای فعالیت مرکز

مرکز فقه پژوهی تحت نظارت مستقیم عقیدتی سیاسی ف. بهدپ آجا بوده و تمامی امور با تأیید یگان مربوطه و هماهنگی با پژوهشگاه علوم و فناوری طب نظامی انجام میشود و هدف اجرای اموری است که مشترک بین علوم پزشکی و مسائل شرعی و فقهی باشد. برخی از اموری که در این مرکز انجام می شود به شرح ذیل می باشند:

۱- راه اندازی کتابخانه تخصصی با حدود ۱۵۰ جلد کتاب در خصوص مسائل شرعی در امور پزشکی و حوزه های مرتبط، جهت استفاده دانشجویان و اساتید دانشگاه و دسترسی آسانتر آنها به منابع مورد نظر

۲- هماهنگی در خصوص تهیه فایل pdf این کتب از طریق عقیدتی سیاسی و قرار دادن آنها در اختیار مراجعه کنندگان

۳- پیگیری کارهای مربوط به ورود اطلاعات مرکز در سایت دانشگاه.

۴- دبیرخانه دائمی برگزاری همایش ضوابط شرعی در پزشکی و انجام اقدامات زیر:

الف: برگزاری جلسات با حضور ریاست محترم سازمان عقیدتی سیاسی ارتش و کارگروه معرفی شده از دانشگاه علوم پزشکی

ب: ارسال پوستره های همایش به نقاط مختلف علمی کشور و پژوهشگاه های مرتبط از قبیل پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی

پ: جمع آوری مقالات ارسالی به دبیر خانه همایش و انجام تجزیه و تحلیل مقدماتی

ت: انجام هماهنگی کلیه فعالیت های مرتبط با برگزاری همایش

۵- برگزاری همایش مشترک با حضور مدیران گروه معارف دانشکده های معارف تابعه آجا نظیر دانشکده معارف امام علی، شهید ستاری، فارابی و ...

۶- برقراری ارتباط با حوزه های علمیه قم و تهران و و دیگر مراکز علمی مرتبط با فعالیت های مرکز

۷- هماهنگی با عوامل اجرایی نمایشگاه قرآن جهت تخصیص یک غرفه از نمایشگاه قرآن به سازمان عقیدتی برای ارائه کتب و فعالیت های تحقیقی و دستاوردهای پژوهشی انجام هماهنگی برای سخنرانی با موضوع مسائل فقهی و شرعی در پزشکی در جایگاه سخنرانی نمایشگاه.

ماده ۱۰- دستاوردها

به منظور ارزیابی دستاوردهای فعالیت مرکز باید:

الف: بیان فعالیت‌های انجام شده در مرکز در شش ماه اول و شش ماه دوم سال در قالب فرم‌های مصوب به پژوهشگاه دانشگاه و معاونت تربیت و آموزش سازمان عقیدتی سیاسی اجاز سال می‌گردد.

ب: انجام نظر سنجی از کارکنان و مراجعه کنندگان به مرکز و تجزیه و تحلیل نظرات و ارسال آن به مبادی ذی ربط جهت رصد میزان اثر بخشی فعالیت‌های انجام شده

ماده ۱۱- تغییر اساسنامه مرکز

هرگونه تغییر در این اساسنامه منوط به درخواست اعضای مرکز و باید با تأیید ریاست محترم مرکز فقه پزشکی انجام پذیرد.

شماره های تماس:

شماره تلفن: ۸۸۹۵۲۹۹۳

شماره فکس:

آدرس سایت: